

Doing Business v Evropské unii 2018: Chorvatsko, Česká republika, Portugalsko a Slovensko

Porovnávání regulace domácích firem v **25** městech v
Chorvatsku, České republice, Portugalsku a na Slovensku
s dalšími **186** ekonomikami

Přehled

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

- Výsledky měst v Chorvatsku a České republice se výrazně liší: v obou zemích je rozdíl mezi nejlépe a nejhůře vyhodnocenými městy téměř šest bodů DTF, které vyjadřují vzdálenost k hraniční hodnotě, neboli jak daleko je každé město ke globálně osvědčeným postupům v absolutních hodnotách.
- Portugalsko vykazuje nejvyšší homogenitu mezi jednotlivými městy, s nejmenším rozdílem v bodech DTF (méně než dva body) mezi jednotlivými městy – což naznačuje relativně konzistentní implementaci předpisů v celé zemi.
- Celkově jsou nejvýraznější rozdíly mezi městy v každé zemi v oblastech vyřizování stavebních povolení, dodávkách elektřiny a vymáhání smluvních závazků.
- Všechny čtyři země by měly prospěch ze snižování složitosti administrativních úkonů. Většina měst srovnávaných v této zprávě má postupy pro zahájení podnikání a vyřizování stavebních povolení, která jsou složitější než je průměr v členských státech Evropské unie.
- Praha, která patří k nejlépe hodnoceným městům v České republice, je výjimkou mezi hlavními městy. Bratislava, Lisabon a Záhřeb zaostávají v hodnocení za většinou menších měst v rámci svých zemí.
- Reformně naladěni úředníci mohou hmatatelným způsobem zlepšit kvalitu podnikatelského prostředí replikací osvědčených postupů v jiných městech v rámci stejné země. Přijetím všech osvědčených postupů identifikovaných na místní úrovni by se čtyři státy podstatně přiblížily ke globálně osvědčeným regulačním postupům. Pro Chorvatsko by to znamenalo pokrok o 11 míst a pro Slovensko o 9 míst v globálním žebříčku 190 ekonomik *Doing Business*.

Jedním z hlavních cílů Evropské unie je dosáhnout lepší hospodářské a sociální soudržnosti. To vyžaduje snižování rozdílů v úrovních ekonomického rozvoje mezi jednotlivými regiony EU. Ale plány a strategie hospodářského rozvoje mohou přinést dobré výsledky jen v příznivém investičním prostředí. Proto je důležité vytvářet stejné podmínky pro všechny hospodářské subjekty, aby podnikatelé, kteří mají dobré nápady a energii, mohli zakládat a rozvíjet podniky, a vytvářet tak pracovní místa. To je důležité zejména pro malé a střední podniky, které tvoří více než 98 % všech podniků v EU a které zajišťují přibližně dvě třetiny pracovních míst v soukromém sektoru (pokud jde o nebankové společnosti), což představuje pracovní místa pro 93 milionů lidí.¹

Regulace podnikatelské činnosti, která je srozumitelná, jednoduchá a koherentní, představuje stabilní a předvídatelná pravidla, která podniky potřebují k efektivnímu fungování, dlouhodobému rozvoji a pro udržitelný hospodářský rozvoj. Naopak nadměrná regulace může omezit schopnost firem dosáhnout minimální velikosti, která je potřebná k tomu, aby byly konkurenceschopné – což

podkopává jejich možnosti stát se produktivními, působit mezinárodně a přilákat zahraniční investice.

JAKÁ JSOU HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ?

Zjištění této studie odhalují podstatnou odlišnost v regulaci podnikatelského prostředí mezi čtyřmi zeměmi, a v mnoha případech i mezi městy ve stejné zemi. Tyto rozdíly jsou důležité. Nedávný výzkum Světové banky poukazuje na to, že firmy, které se nacházejí v regionech s lepším podnikatelským prostředím, dosahují lepších výsledků v prodeji, zaměstnanosti, produktivitě a investicích.²

Mnohé aspekty regulace podniků, které jsou analyzovány v této zprávě, jsou dány celostátní právní úpravou. Ale způsob implementace regulací se může mezi městy a regiony podstatně lišit (viz Rámeček 1.1). Kromě celostátního legislativního rámce si místní úřady mohou stanovit také své vlastní regulace, politiky a pobídky, které mohou vést k důležitým rozdílům v byrokratické zátěži pro podnikání. Rozdíly v provádění předpisů mezi různými lokalitami ve stejné zemi mohou

zákonodárcům pomoci při identifikaci příležitostí ke zlepšení administrativních procesů a vybudování kapacit místních institucí.

Z těchto čtyř zemí projevuje Portugalsko nejsoudržnější implementaci v porovnávaných městech, s nejmenšími rozdíly v bodech určujících vzdálenost k hraniční hodnotě – což poukazuje na to, jak daleko se každé město nachází od nejlepších, globálně osvědčených postupů v absolutním vyjádření a také poskytuje základ pro umístění daného města. Česká republika a Chorvatsko vykazují největší rozdíly na regionální úrovni.

Kromě toho Bratislava, Lisabon a Záhřeb zaostávají za většinou malých měst ve svých zemích, no Praha se umístila na prvním místě v České republice. Celkově jsou nejviditelnější rozdíly v každé zemi v oblasti vyřizování stavebních povolení, dodávkách elektrické energie a vymáhání smluvních závazků.

Jak se liší podnikatelské prostředí na regionální úrovni v Chorvatsku?

Za všech pět měřených regulačních oblastí se celkově nejsnadněji podniká

RÁMEČEK 1.1 Co měří iniciativa *Doing Business* v Evropské unii?

Iniciativa *Doing Business* sleduje regulace a nařízení, které mají dopad zejména na malé a střední podniky v 190 zemích světa. Ve výroční zprávě *Doing Business* je každá země zastoupena svým největším ekonomickým centrem.^a Zprávy iniciativy *Doing Business* na regionální úrovni poskytují podrobnější obraz, protože mnoho regulací a administrativních opatření zavádějí nebo uplatňují místní orgány. Snižování zbytečné regulační zátěže pro obchodní společnosti si vyžaduje koordinaci mezi úřady a institucemi na různých úrovních vlády.

Předkládaná studie je nejnovější z řady, která rozšiřuje referenční srovnávání na sekundární města v členských státech EU s počtem obyvatelstva vyšším než 4 miliony a poskytuje tak podrobnější obraz o podnikatelském a právním prostředí.^b Tato edice obsahuje 25 měst v Chorvatsku, České republice, Portugalsku a na Slovensku.^c Tyto čtyři země spájí velký potenciál ekonomického růstu, silný zájem o konvergenci s ostatními členskými státy EU, zlepšování investičního prostředí a rozvoj podnikatelské sféry. Zaměřuje se na soubor ukazatelů, které měří složitost a náklady na regulační procesy, a také sílu právních institucí ovlivňujících pět stupňů života MSP: zahájení podnikání, postupy při vyřizování stavebních povolení, dodávky elektrické energie, převod vlastnictví nemovité věci a vymáhání smluvních závazků u místního soudu.

a. Jedenáct zemí s počtem obyvatel nad 100 milionů k roku 2013 (Bangladéš, Brazílie, Čína, Indie, Indonésie, Japonsko, Mexiko, Nigérie, Pákistán, Rusko a Spojené státy) jsou také zastoupeny druhým největším obchodním městem. Údaje za těchto 11 zemí jsou založeny na váženém průměru ve vztahu k populaci za dvě největší obchodní města.

b. Mezi předchozí studie patří studie Světové banky *Doing Business v Evropské unii 2017: Bulharsko, Maďarsko a Rumunsko* (Washington, DC: World Bank, 2017), *Doing Business v Polsku 2015* (Washington, DC: World Bank, 2015), *Doing Business ve Španělsku 2015* (Washington, DC: World Bank, 2015) a *Doing Business v Itálii 2013* (Washington, DC: World Bank, 2013).

c. Osijek, Rijeka, Split, Varazdin a Záhřeb v Chorvatsku; Brno, Liberec, Olomouc, Ostrava, Plzeň, Praha a Ústí nad Labem v České republice; Braga, Coimbra, Evora, Faro, Funchal, Lisabon, Ponta Delgada a Porto v Portugalsku; Bratislava, Košice, Prešov, Trnava a Žilina na Slovensku.

ve Varaždinu a nejhůře ve Splitu (tabulka 1.1). Pokud se na to podíváme jednotlivě, umístění pěti míst porovnávaných v Chorvatsku přinesli některé neočekávané výsledky. Jako i v jiných hospodářstvích na celém světě, města, která se mohou zdát méně dynamická, se překvapivě umístili na předních místech, zatímco větší obchodní centra zaostali. Důvodem může být, že iniciativa *Doing Business* neměří všechny aspekty podnikatelského prostředí, na kterých podnikatelům a investorům záleží – a také neměří všechny faktory, které mají vliv na konkurenceschopnost.³

Podrobný pohled na jednotlivá umístění vede k několika pozorováním. Zaprvé, žádné město neexceluje ve všech pěti měřených oblastech. Začít s podnikáním je nejsnazší ve Splitu, kde je založeno nejvíce společností s ručením omezeným využíváním elektronických služeb platformy HITRO.HR – ve Splitu se tato platforma využívá nejvíce ze všech pěti měst.⁴ Ve Varaždinu se nejsnadněji vybavuje stavební povolení. Toto město také vede v dodávkách elektrické energie díky spolehlivějším zdrojům – s kratšími a méně častými výpadky než v jiných městech – a díky relativně krátkému čekání na novou přípojku. Osijek vyniká v oblastech převodu vlastnictví nemovitě věci a vymáhání smluvních závazků – částečně díky menšímu počtu nevyřízených žádostí

z minulosti a rychlejšímu zpracování prosazování nároků. Efektivní zpracování elektronicky podaných žádostí o převod vlastnictví nemovitě věci prostřednictvím nového softwaru, který byl zaveden v únoru 2017, také přispělo k vysokému hodnocení Osijeku. Rijeka se umístila na druhém místě ve čtyřech oblastech a zaostává pouze ve vymáhání smluvních závazků.

Zadruhé mezi pěti městy existují podstatné rozdíly v implementaci regulace podnikatelského prostředí. Vícenásobné reformy během několika posledních let vedli k nesrovnalostem ve způsobu, jakým je regulace implementována na lokální úrovni. Navíc se zdá, že nerovnoměrné objemy transakcí ovlivňují implementaci v některých oblastech. Například ve Splitu se díky vysoké pracovní zátěži na úřade pro výstavbu čeká na povolení třikrát déle, než je průměr v ostatních městech – tři měsíce namísto jednoho.

Ale ne všechna města si s vysokým objemem žádostí neví rady. Záhřeb vyřizuje převody majetku o měsíc rychleji než Split, a to i přes čtyřnásobně vyšší počet případů.⁵ Dobré řízení, vyškolený personál a efektivní vnitřní procesy mohou významně přispět ke zmírnění problémů spojených s vyššími objemy případů, aniž by bylo nutné žádat o dodatečné zdroje.

Některé ostatní členské státy EU jsou toho také dobrými příklady. Například v Polsku se na soudní řízení v Krakově čeká méně než jeden rok, což je o šest měsíců méně než v Gdaňsku nebo ve Varšavě.⁶ Soudci v Krakově se řídí národně osvědčenými postupy a využívají aktivní správu případů, ustanovení občanského soudního řádu o předkládání důkazů, a pokud je to možné, stanoví časový plán pro vyslyšení a obhajobu.

Zatřetí, největší rozdíly v Chorvatsku byly zaznamenány při vyřizování stavebních povolení, vymáhání smluvních závazků a zahájení podnikání (obrázek 1.1). Například získání stavebního povolení pro jednoduchý sklad ve Varaždinu trvá 112 dní a náklady představují 5,3 % hodnoty skladu – což je o polovinu rychleji a náklady jsou o třetinu nižší než ve Splitu. Mezi důvody takovýto rozdílu patří vysoká pracovní zátěž stavebního úřadu ve Splitu, povinné příspěvky na rozvoj místní infrastruktury a dodatečné požadavky městského úřadu – například povinnost vykonat inspekci práce a získat povolení od správy sběru odpadků. Pokud jde o vzdálenost od hraniční hodnoty v oblasti vyřizování stavebních povolení, která dosahuje hodnoty 43,67 bodů, Split patří mezi posledních 10 procent ekonomik globálně. Ale celkové hodnocení Varaždinu ve výši 66,20 bodů je nad globálním průměrem.

TABULKA 1.1 Menší města v Chorvatsku regulují podnikatelské prostředí efektivněji než větší města

Město	Obyvatelstvo	Souhrnné umístění (1–5) ^a		Průměrné skóre VHH (0–100) ^a		Založení podniku		Vyřizování stavebního povolení		Dodávka elektrické energie		Převod vlastnictví nemovitě věci		Vymáhání smluvních závazků	
		Pořadí (1–5)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–5)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–5)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–5)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–5)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–5)	Skóre VHH (0–100)		
Varaždin	46.946	1	75,89	4	85,38	1	66,20	1	84,29	3	74,07	3	69,49		
Osijek	105.921	2	75,68	3	85,50	2	61,10	4	81,70	1	75,86	1	74,24		
Rijeka	121.975	3	74,45	2	87,59	2	61,10	2	82,87	2	75,02	4	65,67		
Záhřeb	801.349	4	72,47	5	82,49	4	54,77	5	80,43	3	74,07	2	70,60		
Split	173.109	5	70,50	1	89,55	5	43,67	3	82,66	5	71,08	5	65,56		

Zdroj: Data z databáze *Doing Business*, údaje o obyvatelstvu: Eurostat pro všechna města kromě Varaždinu (chorvatsky Statistický úřad).

Poznámka: Vzdálenost k hraniční hodnotě naznačuje, jak daleko se ekonomika nachází od výsledků, kterých dosáhla nejlepší ekonomika na světě v rámci jednotlivého ukazatele analýzy *Doing Business*. Stupnice je normalizovaná od 0 do 100, kde 100 znamená hranici osvědčených postupů (čím je počet bodů vyšší, tím lépe). Pro více informací viz kapitola „O *Doing Business* a *Doing Business* v Evropské unii 2018: Chorvatsko, Česká republika, Portugalsko a Slovensko“. Údaje za Záhřeb byly od vydání zprávy *Doing Business 2018* revidovány. Kompletní soubor údajů je uveden na webové stránce *Doing Business* <http://www.doingbusiness.org>.

a. Na základě počtu bodů DTF každého z pěti měst v rámci pěti regulačních oblastí uvedených v tabulce.

OBRÁZEK 1.1 V Chorvatsku největší rozdíly spočívají ve vyřizování stavebních povolení, vymáhání smluvních závazků a zahájení podnikání

Vzdálenost k hraniční hodnotě (0–100)

Zdroj: Databáze Doing Business.

Poznámka: Vzdálenost k hraniční hodnotě naznačuje, jak daleko se ekonomika nachází od výsledků, které dosáhla nejlepší ekonomika na světě v rámci jednotlivého ukazatele analýzy *Doing Business*. Stupnice je normalizovaná od 0 do 100, kde 100 znamená hraniční osvědčených postupů (čím je počet bodů vyšší, tím lépe). Průměry za Chorvatsko vycházejí z údajů o pěti městech, které byly v této zemi porovnávány. Průměry za EU vycházejí z údajů o 28 členských státech EU dle úrovně hospodářství.

Pokud jde o vymáhání smluvních závazků, Osijek s počtem bodů 74,24 by se zařadil mezi čtyři nejlepší členské státy EU, za Litvou, Rakouskem a Estonskem. Split by byl s počtem bodů 65,56 pod průměrem EU. Není to až tak překvapující: uzavření případů, které se řeší u obchodních soudů ve Splitu, si obvykle vyžaduje několik slyšení. Odročení a změny časového harmonogramu také přispívají ke zpožděním. Vypracování znaleckých posudků trvá dlouho a znalci často předkládají své posudky po termínu. Proto vyřešení obchodního sporu a vykonatelnost rozsudků trvá téměř o 11 měsíců déle ve Splitu než v Osijeku a počet nevyřízených záležitostí je téměř dvojnásobný (15,9 %

případů je starších než 3 roky oproti 8,7 % případů v Osijeku).⁷

Podobné rozdíly existují i při zahájení podnikání – z důvodu rozdílů ve způsobu registrace podniků na rejstříkovém soude. Více než polovina všech obchodních společností ve Splitu je založena prostřednictvím platformy HITRO.HR. Založení podniku ve Splitu vyžaduje šest procedur a trvá šest dní. V Záhřebu si tento proces vyžaduje osm procedur a trvá tři týdny. Z pěti zkoumaných měst je Záhřeb jediným městem, ve kterém většina společností s ručením omezeným nebyla založena prostřednictvím elektronické služby dostupné na HITRO.HR, nebo u notáře.⁸

Jak se liší podnikatelské prostředí na regionální úrovni v České republice?

Mezi sedmi městy porovnávanými v České republice se snadněji podniká (s ohledem na pět vyhodnocovaných oblastí) ve třech největších městech v zemi – v Praze, Brně a Ostravě. Praha je na prvním místě ve dvou oblastech (dodávky elektrické energie a vymáhání smluvních závazků), zatímco Brno je první ve vyřizování stavebního povolení a Ostrava v převodu vlastnictví nemovité věci. Tyto výsledky prokazují potenciál velkých měst regulovat kvalitně a efektivně, využívat jednotkových úspor z vyšších objemů transakcí, a úspěšně investovat do modernizace administrativy.

V České republice nacházíme největší rozdíly v podnikatelském prostředí na místní úrovni mezi čtyřmi zeměmi spadajícími pod tuto studii. Prahu, s největším počtem bodů DTF a tudíž s nejmenší celkovou vzdáleností od hraniční hodnoty, odděluje od Liberce, s nejnižší hodnotou, skoro 6 bodů (tabulka 1.2).

Největší rozdíl spočívá v dodávkách elektrické energie (obrázek 1.2). Je to především způsobeno rozdíly v typu síťového připojení pro nový sklad, tak jak je popsán v metodologii *Doing Business*. V pěti ze sedmi českých měst se takový sklad obvykle připojí na síť vysokého napětí, co si ve srovnání s průměrem EU vyžaduje více času i nákladů. Proces připojení může trvat téměř 8 měsíců (jako v případě Ústí nad Labem), což je způsobeno především časem, který je potřebný k získání několika městských povolení. Kromě toho musí podnikatel uhradit veškeré počáteční náklady, včetně zakoupení trafostanice, které mohou představovat 283,2 % příjmu na obyvatele (jak je to v Ostravě). Jen v Brně a Praze je pravděpodobné, že se nový sklad napojí na síť nízkého napětí a to je podstatný rozdíl: v Praze je takový proces dokončen za dva měsíce a s náklady ve výši 25,9 % příjmu na obyvatele.

Očividné vnitrostátní rozdíly se také projevují v zahájení podnikání, ve

TABULKA 1.2 Větší města v České republice regulují měřené oblasti efektivněji než menší města

Město	Obyvatelstvo	Souhrnné umístění (1–7) ^a	Průměrné skóre VHH (0–100) ^a	Založení podniku		Vyřizování stavebního povolení		Dodávka elektrické energie		Převod vlastnictví nemovitě věci		Vymáhání smluvních závazků	
				Pořadí (1–7)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–7)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–7)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–7)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–7)	Skóre VHH (0–100)
Praha	1.267.449	1	74,24	7	83,55	5	56,17	1	95,35	6	79,74	1	56,38
Brno	377.028	2	72,88	4	84,55	1	57,90	2	89,92	2	80,10	7	51,95
Ostrava	292.681	3	69,67	3	85,31	3	56,89	3	69,89	1	80,22	3	56,05
Plzeň	169.858	4	69,13	4	84,55	6	55,38	4	69,67	6	79,74	2	56,32
Ústí nad Labem	93.248	5	69,11	1	85,56	2	57,24	5	67,70	2	80,10	5	54,96
Olomouc	100.154	6	68,54	1	85,56	7	54,45	6	67,09	4	79,98	4	55,64
Liberec	103.288	7	68,28	2	84,55	4	56,67	7	66,32	4	79,98	6	53,86

Zdroj: Databáze Doing Business. Údaje o obyvatelstvu: Eurostat.

Poznámka: Vzdálenost k hraniční hodnotě naznačuje, jak daleko se ekonomika nachází od výsledků, kterých dosáhla nejlepší ekonomika na světě v rámci jednotlivého ukazatele analýzy Doing Business. Stupnice je normalizovaná od 0 do 100, kde 100 znamená hranici osvědčených postupů (čím je počet bodů vyšší, tím lépe). Pro více informací viz kapitola „O Doing Business a Doing Business v Evropské unii 2018: Chorvatsko, Česká republika, Portugalsko a Slovensko“. Údaje za Prahu byly od vydání zprávy Doing Business 2018 revidovány. Kompletní soubor údajů je uveden na webové stránce Doing Business <http://www.doingbusiness.org>.

a. Na základě počtu bodů DTF každého ze sedmi měst v rámci pěti regulačních oblastí uvedených v tabulce.

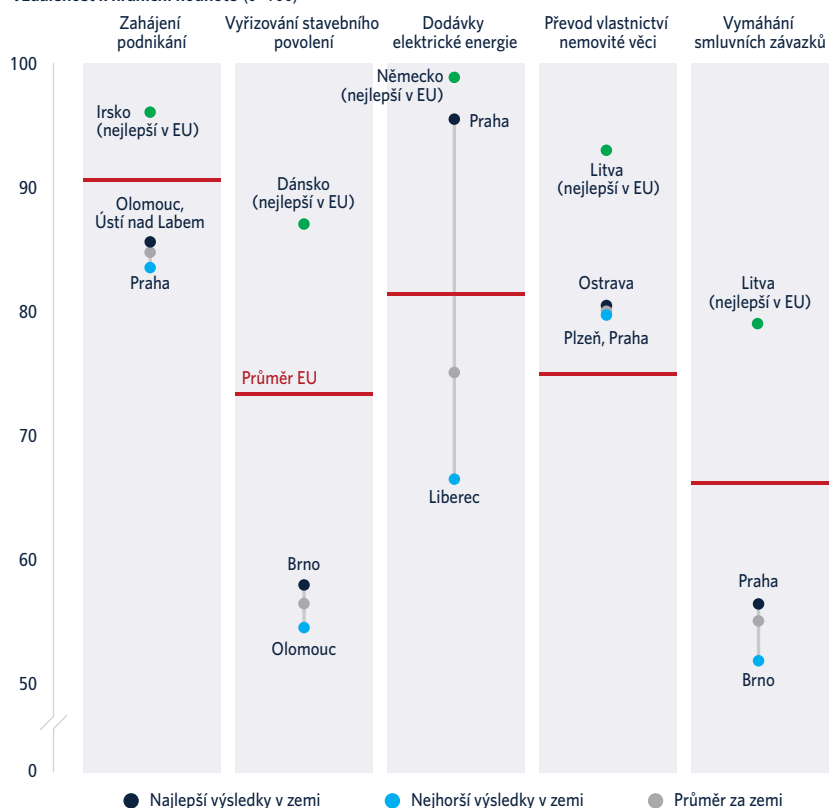
vyřizování stavebních povolení a ve vymáhání smluvních závazků, tedy ve třech oblastech, kde Česká republika zůstává za ostatními státy v EU. Dokonce i to nejlepší české město má v těchto třech oblastech delší vzdálenost k hraniční hodnotě, než je průměr v EU.

Čas je také příčina rozdílů mezi českými městy, pokud jde o snadnost založení společnosti s ručením omezeným. Rozdíl v čase způsobuje zápis na finančním úřadě. Registrace k dani z příjmů obvykle trvá jeden až pět dní. Ale pokud jde o daň z přidané hodnoty (DPH), žadatelé mohou čekat od 10 dnů v Olomouci a Ústí nad Labem až do 18 dnů v Praze. Všechna města vyžadují stejných osm postupů spojených se založením společnosti; z členských států EU jen Německo jich vyžaduje více (devět).

Vyřizování stavebních povolení vyžaduje buď 20, nebo 21 procedur, v závislosti na městě. V některých městech investoři absolvují neformální střetnutí s odborem životního prostředí městského úřadu, aby prodiskutovali požadavky na dopady stavby na životní prostředí. Hlavním důvodem celkového vysokého počtu úkonů je počet povolení před zahájením stavby, která jsou v České republice vyžadována; v průměru 13 – největší počet z členských států EU,

OBRÁZEK 1.2 V České republice spočívají největší rozdíly v regulaci napojení a dodávek elektřiny

Vzdálenost k hraniční hodnotě (0–100)

Zdroj: Databáze Doing Business.

Poznámka: Vzdálenost k hraniční hodnotě naznačuje, jak daleko se ekonomika nachází od výsledků, které dosáhla nejlepší ekonomika na světě v rámci jednotlivého ukazatele analýzy Doing Business. Stupnice je normalizovaná od 0 do 100, kde 100 znamená hranici osvědčených postupů (čím je počet bodů vyšší, tím lépe). Průměry za Českou republiku vycházejí z údajů o sedmi městech, které byly v této zemi porovnávány. Průměry za EU vycházejí z údajů o 28 členských státech EU dle úrovně hospodářství.

čož způsobuje také vysoké nároky na čas. V Olomouci, kde je tento proces nejpomalejší, se stavební povolení vyřídí za 9 měsíců. Tento proces je rychlejší v Brně díky efektivní komunikaci s investory, kratším lhůtám pro získání územního povolení a vyřízení všech povolení potřebných před zahájením stavby. Poskytovatele elektřiny, vody a kanalizačních služeb dokážou rychle identifikovat místa pro připojení díky používání aktualizovaných map infrastruktury.

Vymáhání smluvních závazků je nejkratší v Praze, kde proces vymodelován na základe metodologie *Doing Business* trvá více než 22 měsíců. V Brně stejný proces trvá o 5 měsíců déle. Ale i v Praze tento proces trvá déle, než je průměr v EU. A z členských států EU má jen Spojené království vyšší náklady spojené s vymáháním smluv než česká města.

Při převodu vlastnictví nemovité věci prokazují česká města homogenní výsledky – a všechny mají vzdálenost k hraniční hodnotě nižší, než je průměr v EU. Rozdíly jsou pouze v délce trvání samotného procesu, což závisí především na účinnosti místního katastrálního úřadu: čas potřebný na zaregistrování převodu nemovité

věci, jak je to popsáno v metodologii *Doing Business*, je od 23,5 dnů (v Ostravě) do 27,5 dnů (v Plzni a Praze).

Jak se liší podnikatelské prostředí na regionální úrovni v Portugalsku?

Pokud jde o pět měřených oblastí, Ponta Delgada a Evora jsou na vedoucích pozicích z osmi srovnávaných měst v Portugalsku, zatímco Braga a Faro se umístily na posledních příčkách. Ale rozdíly v implementaci regulací jsou méně výrazné v Portugalsku než v ostatních třech členských zemích, což naznačuje relativně konzistentní implementaci nařízení v této zemi. Ve skutečnosti je mezi městy Ponta Delgada a Braga rozdíl v agregované vzdálenosti k hraniční hodnotě pouze 1,81 bodu (tabulka 1.3).

Přesto některé rozdíly existují a žádné město neexceluje ve všech pěti oblastech. Porto je na prvním místě ve vyřizování stavebních povolení, ale pokud jde o převod vlastnictví nemovité věci a vymáhání smluvních závazků, umísťuje se na spodních příčkách. Coimbra vede v dodávkách elektrické energie a ve vymáhání smluvních závazků, ale zaostává v oblasti vyřizování stavebních

povolení. Faro spolu s městy Funchal a Ponta Delgada je na předním místě v převodu vlastnictví nemovitého majetku, ale v oblasti dodávek elektrické energie je na posledním místě.

Největší rozdíly ve výsledcích portugalských měst byly zaznamenány v dodávkách elektrické energie a ve vyřizování stavebního povolení (obrázek 1.3). Pokud jde o tyto dvě oblasti, některá města překonala průměr EU, zatímco ostatní zaostali. Ale pokud jde o zahájení podnikání, vymáhání smluvních závazků a převod vlastnictví nemovité věci, všech osm měst překonalo průměr EU.

Rozdíly v počtu bodů v souvislosti s vyřizováním stavebních povolení odrážejí především rozdíl v čase, který je potřebný k získání všech povolení na výstavbu a uvedení obchodního skladu do provozu. Zatímco v Portu tento proces trvá o trochu déle než pět měsíců, v Coimbre trvá téměř devět měsíců. Tento rozdíl je způsoben pomalejším zpracováním na městských úřadech: v Coimbre trvá schválení architektonických projektů až šest měsíců. Zpoždění se týkají komplikovaných místních regulací týkajících povolení vzhledem k platným urbanizačním

TABULKA 1.3 Rozdíly mezi hodnocenými městy v Portugalsku jsou minimální – méně než 2 body i mezi nejlepší a nejhůře vyhodnocenými městy

Město	Obyvatelstvo	Souhrnné umístění (1–8) ^a		Průměrné skóre VHH (0–100) ^a		Založení podniku		Vyřizování stavebního povolení		Dodávka elektrické energie		Převod vlastnictví nemovité věci		Vymáhání smluvních závazků	
		Pořadí (1–8)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–8)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–8)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–8)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–8)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–8)	Skóre VHH (0–100)		
Ponta Delgada	68.352	1	80,37	1	90,88	2	73,59	3	85,12	1	79,43	4	72,82		
Evora	56.596	2	80,20	1	90,88	3	73,53	5	84,19	5	79,19	3	73,23		
Funchal	104.813	3	80,18	1	90,88	6	72,83	4	84,96	1	79,43	4	72,82		
Coimbra	134.348	4	79,59	1	90,88	8	65,93	1	87,49	6	79,07	1	74,60		
Porto	948.613	5	79,51	1	90,88	1	74,04	6	82,71	7	78,59	7	71,32		
Lisabon	1.842.352	6	79,34	1	90,88	5	73,10	2	86,45	8	78,35	8	67,91		
Faro	61.073	7	78,97	1	90,88	4	73,42	8	78,83	1	79,43	6	72,28		
Braga	181.182	8	78,56	1	90,88	7	66,58	7	82,27	4	79,31	2	73,78		

Zdroj: Databáze *Doing Business*. Údaje o obyvatelstvu: Eurostat za všechna města kromě Evora (Statistics Portugal)

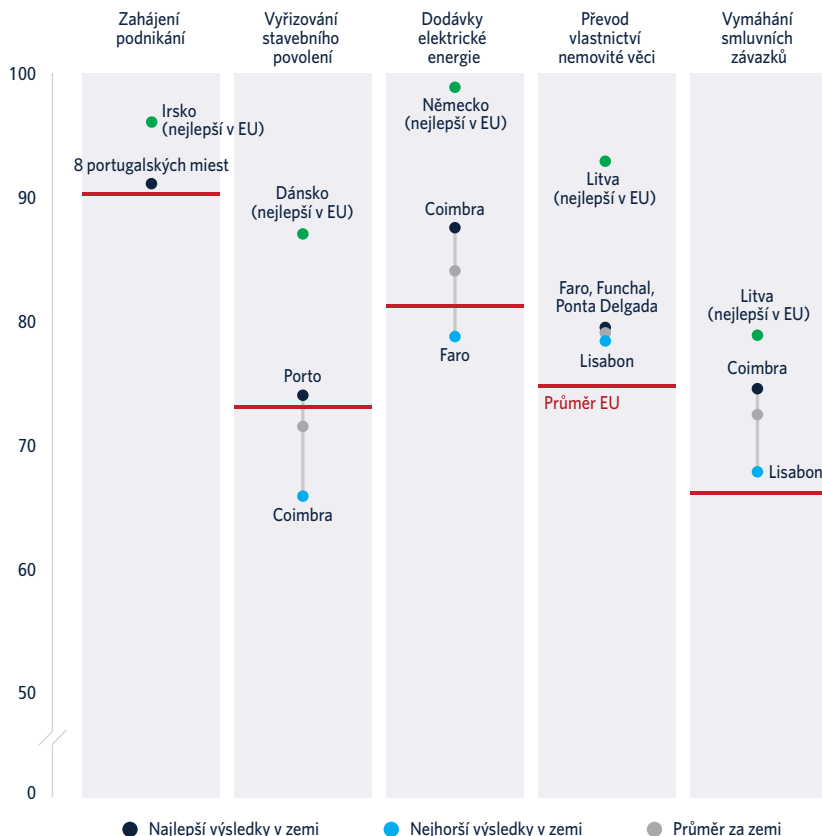
Poznámka: Vzdálenost k hraniční hodnotě naznačuje, jak daleko se ekonomika nachází od výsledků, kterých dosáhla nejlepší ekonomika na světě v rámci jednotlivého ukazatele analýzy *Doing Business*. Stupnice je normalizovaná od 0 do 100, kde 100 znamená hranici osvědčených postupů (čím je počet bodů vyšší, tím lépe). Pro více informací viz kapitola „O *Doing Business* a *Doing Business* v Evropské unii 2018: Chorvatsko, Česká republika, Portugalsko a Slovensko“. Údaje za Lisabon byly od vydání zprávy *Doing Business* 2018 revidovány. Kompletní soubor údajů je uveden na webové stránce *Doing Business* <http://www.doingbusiness.org>.

a. Na základě počtu bodů DTF každého z osmi měst v rámci pěti regulačních oblastí uvedených v tabulce.

OBRÁZEK 1.3 V Portugalsku největší rozdíly spočívají v dodávkách elektrické energie a ve vyřizování stavebního povolení

Vzdálenost k hraniční hodnotě (0–100)

Zdroj: Databáze analýzy *Doing Business*.

Poznámka: Vzdálenost k hraniční hodnotě naznačuje, jak daleko se ekonomika nachází od výsledků, které dosáhla nejlepší ekonomika na světě v rámci jednotlivého ukazatele analýzy *Doing Business*. Stupnice je normalizovaná od 0 do 100, kde 100 znamená hraniční osvědčených postupů (čím je počet bodů vyšší, tím lépe). Průměry za Portugalsko vycházejí z údajů o osmi městech, které byly v této zemi porovnávány. Průměry za EU vycházejí z údajů o 28 členských státech EU dle úrovně hospodářství.

plánům a sladěním s národními stavebními nařízeními. Svou roli hraje také efektivnost místních úřadů.

Proces dodávek elektrické energie je jednodušší v městech Coimbra a Ponta Delgada. V těchto městech zákazníci absolvují čtyři procedury namísto šesti ve městech Braga, Faro a Porto. Distributor v Coimbre zavedl geo-referencovaný systém, kterým se eliminovala potřeba návštěvy skladu pro účely stanovení nákladů na přípojku. A ve městě Ponta Delgada zákazníci nemusejí získat osvědčení o vnitřní elektroinstalaci budovy; místo toho mohou předložit podmínky odpovědnosti podepsané technikem.

Ve městě Funchal je nejrychlejší vybavení nové přípojky (50 dní). Distribuční společnost umí relativně rychle prověřit žádosti. A zákazníkům stačí předložit oznámení o dokončení vnitřní elektroinstalace – místo toho, aby specializovaná firma provedla kontrolu, která se vyžaduje jinde v Portugalsku.

Vymáhání smluvních závazků je nejrychlejší ve městech Coimbra a Braga díky kratším soudním prodlevám ve vztahu ke jmenování soudního znalce, získání a připomínkování jejich posudků a stanovení data slyšení. Lisabon a Porto jsou speciální případy, protože se svými metropolitními oblastmi tvoří dohromady více než

polovinu obyvatelstva Portugalska. Soudy v těchto městech musí řešit velké množství případů, z nichž mnohé představují složité obchodní spory, jejichž vyřešení trvá déle. Obecně Portugalsko vyniká v nízkých počátečních nákladech na vymáhání nároků: na začátku takového řízení věřitel uhradí pouze 0,5 % nárokované částky (méně než 200 eur).

Z pěti měřených regulačních procesů – převod vlastnictví nemovité věci a zahájení podnikání patří mezi nejvíce standardizované procesy v Portugalsku. Převod vlastnictví nemovité věci si ve všech osmi městech vyžaduje jen jeden úkon – Portugalsko je jednou ze čtyř zemí na celém světě, v níž se vyžaduje pouze jedna interakce s úřady. V městech Faro, Funchal a Ponta Delgada stačí přijít do místní pobočky Casa Pronto a za pár hodin je žádost vyřízena. V ostatních městech je obvykle třeba si schůzku domluvit a pak čekat přibližně 8 dní, jako například v Portu, nebo 10 dní v Lisabonu.

Portugalsko také disponuje jednotným kontaktním místem a elektronickou platformou pro založení obchodní společnosti (viz rámeček 1.3). Podnikatel může zaregistrovat společnost do obchodního rejstříku a za jednu nebo dvě hodiny vybaví také zápis na finančním úřadě, v sociální pojišťovně a na úřadě práce. Všechny informace jsou automaticky sdíleny mezi zúčastněnými veřejnými institucemi. Založení podniku může být v podstatě dokončeno během jedné návštěvy, ačkoli v Lisabonu a Portu může být nutné si předem schůzku dohodnout.

Jak se liší podnikatelské prostředí na regionální úrovni na Slovensku?

Slovenští podnikatelé v různých městech čelí různým regulačním požadavkům. Na Slovensku se obchodní společnost jednodušeji zakládá v Prešově a Žilíně, kde získání potvrzení o daňových nedoplatcích a registrace pro DPH na finančním úřadě trvá 8 dní – o týden méně než v Bratislavě. Stavební povolení se nejrychleji vyřizuje v Prešově díky plynulému

procesu vystavení místního a stavebního povolení a kratší době pro zavedení přípojky na vodu a kanalizaci. Žilina vede v oblasti dodávek elektrické energie díky rychlejšímu a levnějšímu procesům připojení. Trnava vyniká v oblasti převodu vlastnictví nemovitě věci, která trvá méně než týden – což je třikrát rychleji než v Bratislavě nebo Prešově. A okresní soud v Košicích překonává ostatní města rychlejšími soudními řízeními a vynášením rozsudků.

Bratislava zaostává za většinou menších slovenských měst ve většině měřených oblastí (tabulka 1.4). Tento výsledek je možné přičíst vyšší poptávce po obchodních službách v hlavním městě. Pro ilustraci, Bratislava zpracovává několikanásobně více nových žádostí o živnostenské oprávnění než ostatní čtyři města dohromady.⁹ Ale existují města, která jsou úspěšná v řízení vyšších objemů transakcí. Například Praha je celkově na prvním místě mezi sedmi českými městy, čímž prokazuje potenciál efektivního vyřizování vysoké poptávky po obchodních službách.

Pokud jde o slovenská města, největší regionální rozdíly spočívají v dodávkách elektrické energie a ve vyřizování stavebního povolení (obrázek 1.4). Není to až tak velké překvapení, protože v různých částech země působí různí distributoři

elektriny a mnohé požadavky k vydávání stavebních povolení stanovují města a obce. Podrobné údaje o těchto rozdílech mohou být užitečné pro účely tvorby místních plánů a regionálních politik, protože poukazují na oblasti, které lze zlepšit bez nutnosti větších legislativních změn.

Například vzdálenost k hraniční hodnotě v oblasti dodávek elektrické energie zaznamenává více než 8 bodový rozdíl mezi městy na prvním a posledním místě. DTF Skóre Žiliny (88,41) je lepší než počet bodů v Rakousku – ve skutečnosti je dost vysoké na to, aby se Žilina umístila mezi prvními 10 členskými státy EU. Ale výsledky Trnavy nedosahují ani průměr EU. Odchylka vyplývá hlavně z rozdílů v interních procesech distribučních společností a dostupných kapacitách k připojení nových budov. V Košicích, Prešově a Žilině, kde by byl sklad podobný tomu, který je uveden v metodologii *Doing Business*, pravděpodobně připojen na síť nízkého napětí, je čekání kratší a proces levnější. Naopak v Bratislavě a Trnavě by byl sklad pravděpodobně napojen na síť vysokého napětí, což vyžaduje instalaci soukromé trafostanice, a ta stojí zhruba 28 000 eur. Tedy zatímco v Žilině napojení na elektrickou energii trvá 56 dní a představuje 55,2 % příjmu na obyvatele, v Bratislavě a Trnavě to trvá o měsíc déle a je to čtyřikrát dražší.

Vzdálenost k hraniční hodnotě v oblasti vybavování stavebních povolení odhaluje skoro stejně velké rozdíly. V této oblasti Žilina, s počtem bodů méně než 58, patří mezi 20% globálně nejslabších ekonomik, pod všemi členskými státy EU – zatímco Prešov, s počtem bodů 62,91, je na tom lépe než všechny města v České republice a Chorvatsku, s výjimkou Varaždínu. Tato odchylka vyplývá především z rozdílů v efektivnosti stavebních úřadů při vydávání stavebních povolení a od efektivnosti místních katastrálních úřadů při zápisu nových budov. Získání místních a stavebních povolení pro jednoduchý sklad trvá 120 dní v Prešově a 135 dní v Košicích, ale v Bratislavě takový proces trvá 170 dní.

Ani nejlepší slovenská města ve vyřizování stavebních povolení nedosahují průměr EU. Tento proces je na Slovensku v průměru náročnější než v ostatních členských státech EU, hlavně z důvodu dlouhé čekací doby na schválení, které stavitel musí získat. Dokonce i v Prešově, v němž je tento proces nejrychlejší z pěti srovnávaných měst, musí podnikatel čekat o dva až dva a půl měsíce déle, než je průměr v EU, a o šest měsíců déle než v členských státech EU, kde je tento proces nejrychlejší (Dánsko a Finsko).

Ale všechna slovenská města, kromě Trnavy, překonávají průměr EU v oblasti

TABULKA 1.4 Kromě Bratislavy jsou všechny města na Slovensku nejlépe vyhodnocena aspoň v jedné regulační oblasti

Město	Obyvatelstvo	Souhrnné umístění (1–5) ^a		Průměrné skóre VHH (0–100) ^a		Založení podniku		Vyřizování stavebního povolení		Dodávka elektrické energie		Převod vlastnictví nemovitě věci		Vymáhání smluvních závazků	
		Pořadí (1–5)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–5)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–5)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–5)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–5)	Skóre VHH (0–100)	Pořadí (1–5)	Skóre VHH (0–100)		
Prešov	89.618	1	78,78	1	84,73	1	62,91	2	86,27	4	90,17	2	69,81		
Košice	239.141	2	78,19	4	83,72	3	60,74	3	85,29	2	91,24	1	69,95		
Žilina	81.041	3	77,82	1	84,73	5	57,90	1	88,41	3	91,00	4	67,08		
Trnava	65.536	4	76,96	3	83,98	2	61,39	5	80,07	1	91,48	3	67,90		
Bratislava	425.923	5	76,16	5	81,97	4	59,33	4	83,19	4	90,17	5	66,12		

Zdroj: Data z databáze analýzy *Doing Business*.

Poznámka: Vzdálenost k hraniční hodnotě naznačuje, jak daleko se ekonomika nachází od výsledků, kterých dosáhla nejlepší ekonomika na světě v rámci jednotlivého ukazatele analýzy *Doing Business*. Stupnice je normalizovaná od 0 do 100, kde 100 znamená hranici osvědčených postupů (čím je počet bodů vyšší, tím lépe). Pro více informací viz kapitola „O *Doing Business* a *Doing Business* v Evropské unii 2018: Chorvatsko, Česká republika, Portugalsko a Slovensko“. Údaje za Bratislavu byly od vydání zprávy *Doing Business* 2018 revidovány. Kompletní soubor údajů je uveden na webové stránce *Doing Business* <http://www.doingbusiness.org>.

a. Na základě počtu bodů DTF každého z pěti měst v rámci pěti regulačních oblastí uvedených v tabulce.

OBRÁZEK 1.4 Na Slovensku největší regionální rozdíly v dopadu regulace spočívají v dodávkách elektrické energie a ve vyřizování stavebního povolení

Vzdálenost k hraniční hodnotě (0–100)

Zdroj: Databáze *Doing Business*.

Poznámka: Vzdálenost k hraniční hodnotě naznačuje, jak daleko se ekonomika nachází od výsledků, které dosáhla nejlepší ekonomika na světě v rámci jednotlivého ukazatele analýzy *Doing Business*. Stupnice je normalizovaná od 0 do 100, kde 100 znamená hranici osvědčených postupů (Čím je počet bodů vyšší, tím lépe). Průměry za Slovensko vycházejí z údajů o pěti městech, které byly v této zemi porovnávány. Průměry za EU vycházejí z údajů o 28 členských státech EU dle úrovně hospodářství.

dodávek elektrické energie – a všech pět měst překonává průměr EU v oblastech převodu vlastnictví nemovité věci a vymáhání smluvních závazků. Všechna města profitují z nízké ceny převodu nemovitého majetku – která je nejnižší v celé EU a podle metodologie *Doing Business* představuje 272 eur – a vysoké kvality a spolehlivosti systému zprávy pozemků a nemovitostí. Každý kousek soukromého pozemku na Slovensku je formálně zaregistrovaný a řádně zmapovaný, čímž Slovenská republika patří jen k pětině zemí světa, které to dosáhli. V oblasti vymáhání smluvních závazků, všech pět měst vyniká hlavně z důvodu nízkých počátečních nákladů spojených s

vymáháním nárokané částky a z důvodu vysokého počtu bodů za index kvality soudních procesů – hodnocení Slovenska převyšuje průměr EU o více než dva body.

JAK DÁL?

Formování příznivého podnikatelského prostředí, které je nakloněno vytváření a růstu firem, je středem pozornosti všech čtyř členských států EU, které v této studii porovnáváme. Chorvatsko a Slovensko patří mezi země, které zaznamenali za posledních 14 let nejvýraznější pokrok při zavádění globálně osvědčených postupů v oblasti regulace podnikatelské sféry

(obrázek 1.5). A přestože v Portugalsku a České republice vyhodnotila Světová banka kvalitu podnikatelského prostředí jako nadprůměrnou mezi státy EU ve své poslední globální zprávě *Doing Business*, všechny čtyři země čelí několik výzám v této problematice.

Zjištění této studie poskytují politikům a úředníkům na různých úrovních – evropské, národní a místní – důležité informace pro strategická rozhodnutí zaměřená na podporu lepšího regulačního prostředí pro rozvoj a růst obchodních společností. Eliminace nepotřebných překážek a zlepšení účinnosti byrokracie mohou pro místní firmy zredukovat náklady spojené s podnikáním, zlepšit jejich účinnost a schopnost konkurovat v zahraničí.

Přehled této zprávy o regulačním prostředí v Chorvatsku, České republice, Portugalsku a na Slovensku poukazuje na možné zlepšení (tabulka 1A.1 na konci Přehledu). Některá doporučení se týkají všech čtyř zemí, jiné pouze jedné nebo dvou. Některá zlepšení lze dosáhnout pomocí replikace či adaptace příkladů v dané zemi, jiné zas inspirací osvědčenými postupy v EU nebo globálně.

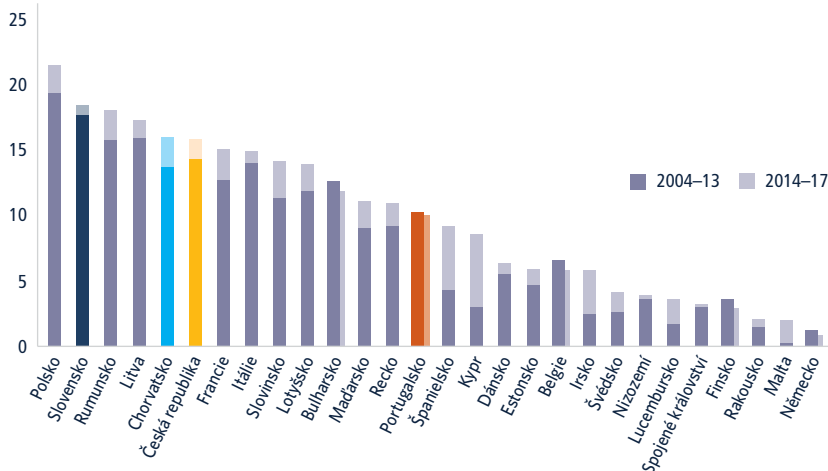
Žádoucí další krok spočívá v podporování výměny informací a zkušeností mezi městy aby města s horšími výsledky měla možnost učit se od těch, která jsou na tom lépe. Replikování efektivnějších procesů, které vypracovala jiná města v téže zemi, by mohlo vyústit do značného zvýšení efektivity regulace bez potřeby rozsáhlých legislativních změn. Zkušenosti jiných členských států EU využívajících podobné analýzy regulace na místní úrovni naznačují, že taková zlepšení se dají relativně rychle implementovat, a to i prostřednictvím programů politiky soudržnosti EU (rámeček 1.2).¹⁰

Jak zlepšit podnikatelské prostředí v Chorvatsku?

Chorvatsko dosáhlo významného pokroku v adaptaci osvědčených postupů při regulování podnikatelské činnosti. Ale stále je co zlepšovat pokud jde o zjednodušení

OBRÁZEK 1.5 Slovensko a Chorvatsko dosáhli největšího pokroku v adaptaci globálně osvědčených postupů v oblasti regulace podnikatelské sféry

Zlepšení vzdálenosti k hraniční hodnotě

Zdroj: Databáze Doing Business.

Poznámka: Vzdálenost k hraniční hodnotě naznačuje, jak daleko se ekonomika nachází od výsledků, které dosáhla nejlepší ekonomika na světě v rámci jednotlivého ukazatele analýzy *Doing Business*. Vyšší hodnocení naznačuje lepší regulační účinnost a vyšší kvalitu. Vertikální sloupce v grafu ukazují pouze úroveň zlepšení, ne celkovou vzdálenost k mezní hodnotě. Z důvodu podstatných změn v metodologii analýzy *Doing Business*, které byly provedeny v letech 2013 a 2014, se zlepšení měří za dvě samostatná období 2004-2013 a 2014-2017. Soubor dat je kompletní vůči Kypru, který byl do vzorku analýzy *Doing Business* přidán v roce 2008, a ve vztahu k Maltě, která byla přidána v roce 2013.

regulačního břemene uvaleného na podniky a sladění místních regulačních procesů s dalšími osvědčenými postupy v jiných členských státech EU.

Aby bylo možné zjednodušit zahájení podnikání a převod vlastnictví nemovité věci, Chorvatsko by mohlo následovat příklad Portugalska zrušit povinnost využívat služby notářů (tato možnost by mohla být volitelná), a namísto toho zavést standardizované, vzorové dokumenty, čímž by se pro podnikatele výrazně snížili náklady, neboť v současnosti na to, aby založili podnik, platí částku až do výše 7,3 % příjmu na obyvatele – což je dvakrát více, než je průměr v EU ve výši 3,4 %. Z dlouhodobého hlediska by Chorvatsko také mohlo zjednodušit založení podniku prostřednictvím konsolidace všech elektronických platforem, které se používají pro různé kroky do jednoho, integrovaného postupu online.

Pokud jde o zlepšení vydávání stavebních povolení, Chorvatsko by mohlo zavést kontrolní systém založený na vyhodnoceném riziku jednotlivých případů a

povinný režim pojištění všech stavbařů. Také by mohlo konsolidovat všechny před-stavební povolení do jednoho úkonu a zvážit snížení poplatků za rozvoj infrastruktury rozdělením těchto nákladů mezi širší základnu stávajících a potenciálních investorů, jak to udělal Nový Zéland.

Ke zlepšení spolehlivosti dodávek elektrické energie v celé zemi by Chorvatsku pomohlo požadovat od distributorů kompenzaci pro zákazníky nebo zaplacení penále v případech, kdy výpadky přesáhnou určitou hranici. Dodávky elektrické energie by se zjednodušili zavedením informačních technologií, které by umožnili předkládat projekty a žádosti online, sledovat vybavování žádosti a digitalizovat dokumentaci. Místní pobočka státního distributora ve Varaždine nabízí v rámci Chorvatska nejkročilejší příklad využívání nových technologií s cílem zajistit vzájemnou komunikaci s žadatelem a efektivně organizovat administrativní úkony.

Aby bylo možné zkrátit dobu zpracování transakcí pozemků na katastrálních úřadech, Chorvatsko by mohlo následovat

příklad Portugalska a Slovenska a zavést formální, zrychlený postup za vyšší poplatek. Také by mohlo zvýšit kvalitu správy pozemků a nemovitostí tím, že by katastry používaly stejné identifikační číslo pro každý pozemek a zavedením specializovaného mechanismu pro efektivní řešení pozemkových sporů.

Prostor pro zlepšení se také nachází v oblasti vymáhání smluvních závazků. Kromě hodnocení efektivnosti soudů s ohledem na snížení počtu nevyřízených případů, Chorvatsko by mohlo zvážit zrychlení řízení pro případy s malými nároky zavedením méně formálních pravidel dokazování a omezením počtu soudních znalců.

Chorvatská města by mohla značně zvýšit svou konkurenceschopnost, kdyby převzala osvědčené postupy, které byly v zemi identifikovány v této studii. A protože Záhřeb reprezentuje Chorvatsko v rámci globálního žebříčku *Doing Business*, zlepšení v tomto městě by se odrazila i v mezinárodním hodnocení celé země. Pokud by Záhřeb převzal osvědčené postupy zaznamenané v pěti městech v oblasti zahájení podnikání, vyřizování stavebního povolení, dodávek elektrické energie, převodu vlastnictví nemovité věci a vymáhání smluvních závazků, Chorvatsko by postoupilo na 40. místo v hodnocení kvality podnikatelského prostředí v 190 zemích – což je zlepšení o 11 míst ve srovnání s aktuálním umístěním podle zprávy *Doing Business 2018* (obrázek 1.6).

Jaké regulační změny v Záhřebu by Chorvatsku pomohly zlepšit jeho celkové hodnocení? Například pokud by se Záhřeb od Varaždinu naučil, jak zkrátit čas a snížit náklady spojené s vyřizováním stavebních povolení, Chorvatsko by zkrátilo svou vzdálenost od hraniční hodnoty o více než 11 bodů, čímž by se v celkovém hodnocení posunulo téměř o 20 míst (ze 126. místa na 107. místo) a tím by například překonalo Španělsko. Pokud by se Záhřeb od Splitu přiučil, jak lépe využívat služby poskytované v rámci HITRO.HR, zlepšilo

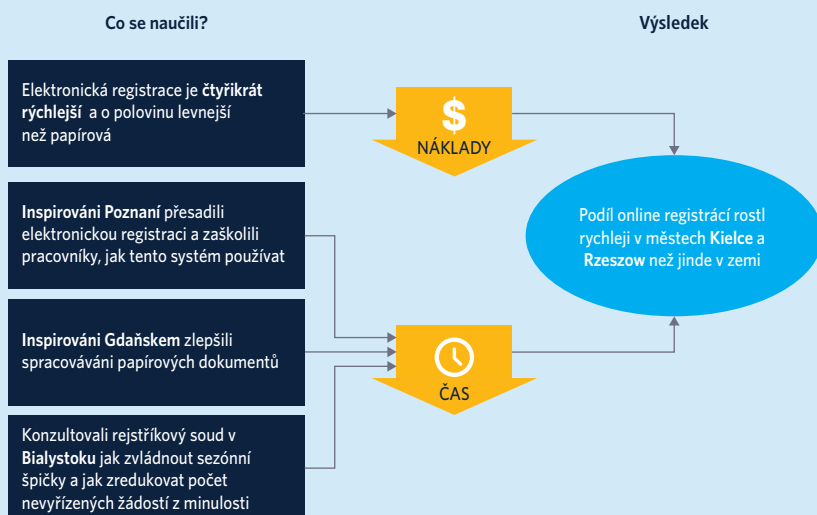

RÁMEČEK 1.2 Ako prebehlo vzájomné vzdelávanie v členských štátoch EÚ?

Na základě iniciativy Evropské komise pod názvem „zaostávající regiony“ v Polsku, která byla spuštěna v červnu 2015, byli identifikovány příčiny i řešení omezeného ekonomického růstu v méně rozvinutých regionech. Jednou z otázek, které se dostaly do popředí – na základě výsledků studie *Doing Business* na regionální úrovni – byl rozdíl v účinnosti registrace podniků v obchodním rejstříku. Polská vláda ve spolupráci s Evropskou komisí a Světovou bankou navrhla akční plán pro poskytnutí pomoci městům, která dosahují nejhorších výsledků, na jehož základě by převzala postupy, které používají města s nejlepším hodnocením, s cílem zefektivnit proces registrace (viz obrázek). Inspirovaná Poznaň – městem s nejvyšším počtem online registrací podniků – města Kielce a Rzeszow spustila propagační kampaň, která měla za cíl zvýšit povědomí o tomto systému a zaškolení pracovníky soudního rejstříku tak, aby tento systém využívali.

Aby města Kielce a Rzeszow zlepšila zpracovávání papírových žádostí, vzala si příklad z Gdaňska, ve kterém jsou žádosti zpracovávány o 40 % rychleji díky efektivnějším interním procesům. Aby se zredukoval počet nevyřízených žádostí z minulosti a

Co se polská města s nejméně efektivní registrací podniků naučila od měst s lepšími postupy?

Zdroj: Databáze *Doing Business*.

a. World Bank, *Dobíhající regiony v Polsku* (Washington, DC: World Bank, 2017).

b. World Bank, 2013) a *Doing Business v Itálii 2013* (Washington, DC: World Bank, 2013).

aby bylo možné zvládnout sezónní nápor, obě města vedla konzultace se soudci z města Białystok, kteří poskytli rady o systémech odměňování založených na výsledcích. Úsilí se vyplatilo: podíl elektronicky podaných žádostí o zaregistrování podniku se v obou městech zvýšil rychleji než v ostatních částech země. A zatímco v průměru počet žádostí vrácených na opravu zůstal v Polsku stabilní, ve městech Kielce a Rzeszow tento počet klesl.^a

Podobně se specializovaný program politiky soudrčnosti EU zaměřuje na reformu soudnictví v Itálii, kde jsou rozdíly v soudním výkonu podstatní – zaostávající regiony si vedou nejhůře. Obchodní spory u italských soudů mohou trvat od více než dva roky v Turíně, až do pěti a půl roku ve městě Bari.^b

by to vzdálenost Chorvatska od hraniční hodnoty pro zahájení podnikání o více než 7 bodů a jeho celkové umístění o 22 míst, tedy z 87. na 65. místo. Podobně, pokud by byl proces připojení se k elektrické účinný jako ve městě Osijek a pokud by dodávky elektřiny byly stejně spolehlivé jako ve městech Varaždín, Rijeka nebo Split, zkrátilo by to vzdálenost Chorvatska k hraniční hodnotě v oblasti dodávek elektrické energie o více než 4 body. A pokud jde o vymáhání smluvních závazků, dosažení nejlepších výsledků v rámci všech pěti měst by zlepšilo vzdálenost k hraniční hodnotě o téměř 4 body a země

by poskočila o 12 míst, tedy z 23. místa na 11. příčku.

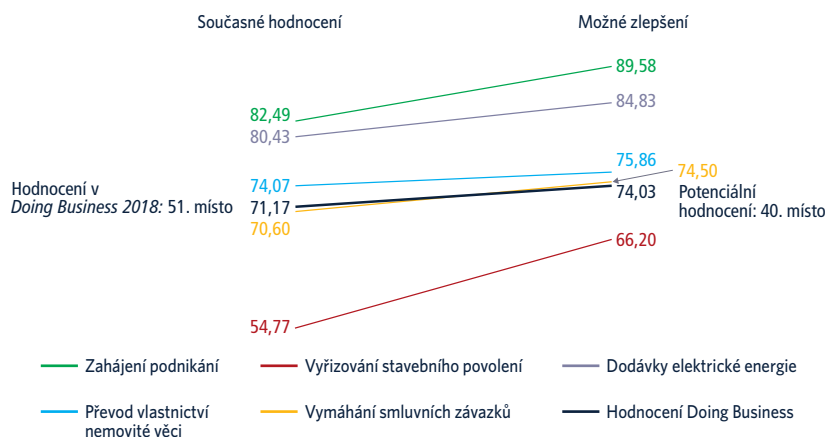
Jak zlepšit podnikatelské prostředí v České republice?

Česká republika je jedinou ze čtyř porovnávaných zemí, kde hlavní město vede v hodnocení regulace napříč pěti měřenými oblastmi. Ve všech oblastech má Praha lepší hodnocení než je průměr EU, a naopak ostatních šest měst za průměrem EU zaostávají. Menší česká města by se tedy mohla stát více konkurenceschopnějšími kdyby převzala osvědčené postupy, které se používají v Praze.

Dobrym začátkem je oblast dodávek elektrické energie: Praha má jedny z nejefektivnějších procesů připojení nové stavby do elektrické sítě v rámci EU ale také v globálním měřítku. Trvá to jen dva měsíce, čili čtvrtinu času, který je potřebný v Ústí nad Labem – a náklady představují 25,9 % příjmu na obyvatele, což je jen o něco více než desetina nákladů v Ostravě. Podobně by se soudy v jiných českých městech mohli inspirovat efektivností soudnictví v Praze, kde se smluvní závazky vymáhají nejrychleji i přes velkou pracovní zátěž. Aktivní správa případů – včetně stanovení reálných termínů pro hlavní soudní líčení

OBRÁZEK 1.6 Pokud by Chorvatsko převzalo všechny místní osvědčené postupy, jeho globální výsledky by se zlepšily o 11 míst - na 40. příčku

Vzdálenost k hraniční hodnotě (0–100)

Zdroj: Databáze *Doing Business*.

Poznámka: vzdálenost k hraniční hodnotě naznačuje, jak daleko se ekonomika nachází od výsledků, které dosáhla nejlepší ekonomika v rámci jednotlivého ukazatele analýzy *Doing Business*. Stupnice je normalizovaná od 0 do 100, kde 100 znamená hranici osvědčených postupů (čím je počet bodů vyšší, tím lépe). Pokud jde o skutečnou vzdálenost k hraniční hodnotě, Chorvatsko je v globálním porovnávání *Doing Business* zastoupeno Záhřebem, které je nejen jeho největším obchodním městem, ale také hlavním městem. Hypotetický nejlepší výsledek je založen na nejlepším výkonu zaznamenaném mezi pěti městy, které jsou v rámci země porovnávány.

– pomáhá udržet předem určený, časový harmonogram.

Praha není jediné české město, které může být příkladem kvalitní a efektivní regulace. Brno, druhé největší město v zemi, je také dobrým příkladem. Brno využívá systém datových schránek pro elektronickou komunikaci s investory při vyřizování stavebních povolení a distribuční společnosti využívají aktualizované mapy infrastruktury s cílem identifikovat místa připojení. Stavatelé v Brně mohou absolvovat proces vyřizování povolení o šest měsíců rychleji než v Olomouci, kde tyto elementy chybí.

Přestože Česká republika využívá mnoho osvědčených postupů, jak je to zdokumentováno i v této zprávě, ještě má co zlepšovat, aby dostihla ty nejlepší země v EU. Aby bylo možné urychlit proces zakládání podniků, země by mohla následovat příklad Chorvatska nebo Portugalska, ve kterých registrace k placení DPH představuje jednoduché oznámení. Ze střednědobého hlediska by mohla zvážit konsolidaci registrace pro DPH s registrací pro daně z příjmu

a počátečním zápisem podniku u soudu – jak to udělalo Maďarsko. Česká republika by mohla vydávání stavebních povolení urychlit a zjednodušit konsolidací představebních povolení do jednoho úkonu. A z dlouhodobého hlediska by mohla ještě více zlepšit účinnost zavedením elektronického kontaktního místa, kde by všechny úřady prověřovaly žádosti o povolení online.

Aby se zjednodušilo dodávání elektrické energie v případě komplikovanějších připojení – jako například připojení k síti vysokého napětí – Česká republika by mohla zjednodušit proces získávání potřebných městských povolení. Mohla by si vzít příklad z Litvy, kde žadatelé městu předkládají jeden konsolidovaný formulář a město následně jménem žadatele shromažďuje povolení od různých oddělení. Ke zjednodušení převodu vlastnictví nemovité věci by České republice pomohlo zavedení možnosti zrychleného konání. V současnosti se konání zpožďuje o 20-denní lhůtu, která začíná vystavením plomby na danou nemovitost a informováním zúčastněných stran, během které se s žádostí nic neděje.

Jak zlepšit podnikatelské prostředí v Portugalsku?

Úsilí Portugalska o reformu podnikatelského prostředí je za poslední roky pozoruhodné. Mezi lety 2006 a 2011 krajina přijala víc než 1,000 opatření na zjednodušení administrativy a zavedení e-governmentu v rámci programu SIMPLEX (viz rámeček 1.3).¹¹ Systémy na založení podniku a převádění nemovitého majetku, které se používají v zemi, jsou na světové úrovni. Ale místní rozdíly při vyřizování stavebních povolení, dodávkách elektrické energie a vymáhání smluvních závazků naznačují, že jednotlivá města by mohla významně zvýšit svou konkurenceschopnost v těchto oblastech, kdyby převzala osvědčené postupy používané jinde v zemi.

Protože Lisabon reprezentuje Portugalsko v globálním porovnávání *Doing Business*, zlepšení v tomto městě by se odrazilo i v hodnocení vzdálenosti země k hraničním hodnotám. Pokud by Lisabon převzal všechny osvědčené postupy, které používá osm porovnávaných měst, postoupil by na 25. místo z 190 ekonomik světa, o čtyři místa lépe než je jeho hodnocení za rok 2018, před země jako Polsko nebo Španělsko (obrázek 1.7). Jeho počet bodů DTF by se zvýšil o téměř 7 bodů při vymáhání smluvních závazků a téměř o 6 bodů při dodávkách elektrické energie.

Ale i ostatní portugalská města mají co zlepšovat. Například, při vymáhání smluvních závazků by se mohli inspirovat městy Coimbra a Braga, které mají nejkratší soudní prodlevy ve vztahu ke jmenování soudního znalce, získání a připomínkování jejich posudků a stanovení data slyšení. Distributor elektřiny v Coimbre usnadnil proces zavedení elektrické přípojky použitím geo-referencovaného systému, kterým se eliminovala potřeba návštěvy skladu pro účely stanovení nákladů na přípojku. A města Funchal a Ponta Delgada nahradili vystavení osvědčení o vnitřní elektroinstalaci vlastním oznámením techniků, kteří tak přebírají odpovědnost. Aby bylo možné zjednodušit vyřizování stavebních povolení, portugalská města by měla zavést elektronické systémy pro vydávání povolení a procesní směrnice,

RÁMĚČEK 1.3 SIMPLEX: kombinování elektronické státní správy a snížení byrokracie v Portugalsku

Před rokem 2006 zahájení podnikání v Portugalsku znamenalo navštívit několik vládních úřadů, absolvovat 11 procedur, vyplnit 20 formulářů, čekat přibližně dva a půl měsíce a zaplatit částku 13,5 % z příjmu na obyvatele.^a Toto vše se změnilo v roce 2006, kdy vláda spustila program SIMPLEX, zaměřený na modernizaci veřejné správy, odstraňování byrokracie a snížení nákladů na do-držování platných předpisů. Tento program je široce uznáván, protože výrazně změnil veřejný sektor a jeho služby v Portugalsku a zároveň získal několik mezinárodních ocenění.^b

Mezi první iniciativy programu patřila *Empresa na Hora*, kterým se zavedlo jednotné kontaktní místo pro založení podniku. V rámci této iniciativy byly také zavedeny předem schválené, vzorové stanovy obchodní společnosti, vytvořily se seznamy předem schválených názvů společností a odstranily se zastaralé formality, jako například požadavek registrovat firemní účetnictví. Dále pak všechny zúčastněné vládní úřady propojili svoje informační systémy, aby mohli automaticky sdílet všechny informace, které podnikatel předloží. V současnosti je podnikateli do jedné hodiny od podání žádosti přidělené firemní daňové číslo, číslo sociálního zabezpečení a IČO za poplatek ve výši 360 eur.

Další iniciativou byl v roce 2007 program *Casa Pronto*, který uživatelům umožnil provést převod vlastnictví majetku prostřednictvím jednoho úkonu, včetně zjišťování zatíženosti majetku. Podobně iniciativa *Nulová licence* nahradila požadavek pro majitele restaurací v Lisabonu provést 11 návštěv čtyř různých agentur pro to, aby získal živnostenské oprávnění. Nově mu stačí jedno podání prostřednictvím elektronického kontaktního místa.

Spolu se zjednodušením administrativy přišli ruku v ruce elektronické služby. Portál pro online registraci podniků na soude byl zpočátku dostupný jen právníkům a notářům, kteří měli digitální oprávnění. Ale v roce 2009 byl přístup udělen i široké veřejnosti a dnes mohou podnikatelé používat *Cartão do cidadão* – identifikační kartu, která uživatelům umožňuje identifikovat se během využívání online veřejných služeb a elektronicky podepisovat dokumenty – a také jim poskytuje přístup k portálu, na kterém mohou podnik zaregistrovat přímo třeba ze své kanceláře. Využíváním online služeb se také eliminovala potřeba tisknout papírové dokumenty, obchodní společnosti mají na portálu neustálý přístup k aktuálním certifikátům, které můžou kdykoli použít v elektronické podobě.

Reforma veřejného sektoru, aby lépe reagoval na požadavky veřejnosti, si vyžaduje velkou politickou podporu a odhodlání. Jedním z klíčů úspěchu tohoto programu v Portugalsku byla skutečnost, že ho přímo řídil předseda vlády.^c Druhým faktorem byla skutečnost, že se do něj zapojili i techničtí specialisté a úředníci ze všech vrstev několika vládních institucí, kteří takto převzali vlastnictví reformy. Aby se zajistila plynulá implementace programu byla vytvořena síť kontaktních míst programu SIMPLEX, ve spolupráci se zástupcem z každého ministerstva a každé dva týdny se prováděla kontrola dosaženého pokroku.

Deset let po spuštění programu SIMPLEX byl tento program obnoven s ještě větším důrazem na spolupráci. V programu SIMPLEX+ jsou uživatelé hnací silou všech klíčových činností prostřednictvím veřejných konzultací, propagaci programu po celé zemi, blogu a stránky na Facebooku spolu se slavnostním předáváním cen za nejlepší nápady. Veřejnost může sledovat všechny iniciativy a jejich dopad na webových stránkách <http://www.simplex.pt>.

Program SIMPLEX+ v roce 2016 zahrnoval 255 opatření, které byly zaměřeny na redukování nadbytečnosti a eliminování potřeby vyplňovat formuláře – včetně daňového přiznání. V roce 2017 začal daňový úřad poskytovat automatický výpočet osobní daně z příjmu pro zhruba milion daňových poplatníků. Stačí, když si daňoví poplatníci ověří, zda předběžně prohlášení, které je k dispozici na portálu ministerstva financí, správně reflektuje jejich situaci. Tudíž není nutné předkládat informace, které již správa má, neboť mezi veřejnými subjekty došlo k dohodě o sdílení informací.

Protože jsou programy SIMPLEX úspěšné, díky zjednodušeným procesům generují větší množství transakcí. Aby se zajistila dlouhodobá efektivita a udržitelnost programů, vládní úřady musí pečlivě vyhodnotit své zdroje. Například některé pobočky programu *Casa Pronto* jsou v Lisabonu již přetížené, a uživatelé si někdy musí rezervovat setkání i 10 až 15 dní předem. Takové čekání částečně narušuje účel zjednodušení regulací.

a. Databáze *Doing Business*.

b. OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj), *Zjednodušení života občanů a podniků v Portugalsku: zjednodušení administrativy a elektronická státní správa* (Paříž: OECD, 2008). V roce 2016 udělila Evropská komise v kategorii odstraňování byrokracie tomuto programu cenu European Enterprise Award.

c. Program SIMPLEX+ 2016. Prezentace je dostupná na: www.simplex.gov.pt/app/files/8926586c0ad2c9a5e0cc2bd56e30987f.pdf

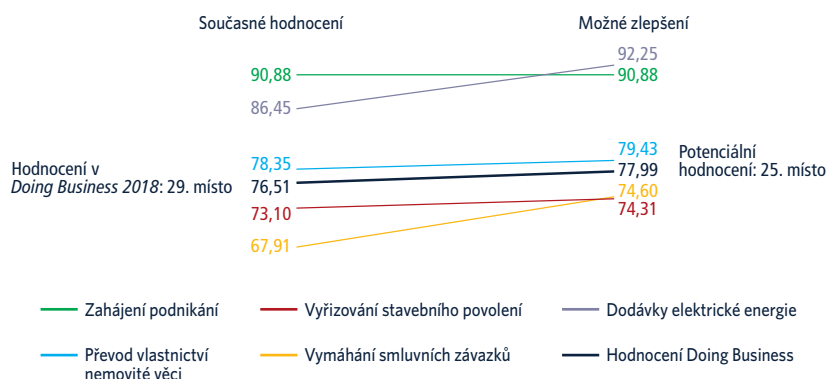
které se používají v Portě. Také by mohly zavést pravidlo „mlčení je souhlas“ s cílem zkrátit čas, který je potřebný k získání schválení architektonického projektu.

Jiné města v EU poskytují příklady možného zlepšení podnikatelského prostředí. Aby bylo možné zjednodušit založení podniku, Portugalsko by mohlo

eliminovat oznámení, která jsou potřebná při nástupu do práce, a následovat příklad Dánska – ve kterém se jednoduše předpokládá, že podnik se stal zaměstnavatelem

OBŘÁZEK 1.7 Pokud by se převzaly všechny místní osvědčené postupy, globální výsledky Portugalska by se zlepšily o čtyři místa na 25. příčku

Vzdálenost k hraniční hodnotě (0–100)

Zdroj: Databáze *Doing Business*.

Poznámka: vzdálenost k hraniční hodnotě naznačuje, jak daleko se ekonomika nachází od výsledku, které dosáhla nejlepší ekonomika v rámci jednotlivého ukazatele analýzy *Doing Business*. Stupnice je normalizovaná od 0 do 100, kde 100 znamená hranici osvědčených postupů (čím je počet bodů vyšší, tím lépe). Pokud jde o skutečnou vzdálenost k hraniční hodnotě, Portugalsko je v globálním porovnávání *Doing Business* zastoupeno Lisabonem, které je nejen jeho největším obchodním městem, ale také hlavním městem. Hypotetický nejlepší výsledek je založen na nejlepším výkonu zaznamenaném mezi osmi městy, které jsou v rámci země porovnávány.

v době, kdy poprvé ohlásí vyplacení mezd. Případně by společnosti mohli mít možnost předložit informace o smlouvách uzavřených se zaměstnanci v čase registrace u soudu – jako je to například ve Španělsku, kde se využívá online platforma CIRCE. Zjednodušit převod nemovitě věci by šlo snížením administrativních poplatků (7,3 % z hodnoty nemovitého majetku), mezi které patří daň z převodu (v současnosti 6,5 % z hodnoty nemovitosti). Tato výška poplatků řadí Portugalsko mezi šest členských států EU s nejvyššími náklady pro tento úkon. Kromě toho by Portugalsko mohlo zlepšit spolehlivost systému a institucionální infrastruktury správy nemovitostí sjednocením databází, které obsahují informace zaznamenané katastrálním a pozemkovým úřadem.

Aby zlepšilo účinnost vymáhání smluv, Portugalsko by mělo pokračovat ve snižování počtu nevyřízených případů občanských exekučních řízení a ve zvyšování jejich efektivnosti. Jednoduché případy vymáhání prováděné soudním exekutorem jsou relativně rychlé. Změněný regulační režim posílil dohled a poskytl větší autonomii exekučním

úředníkům při vedení exekučních řízení. Také se tím upravil režim poplatků s cílem zlepšit pobídky vymáhání. Díky všem těmto opatřením se zvýšila účinnost procesu vymáhání. Ale pro zlepšení činnosti soudů je třeba udělat více. Přestože počet nevyřízených případů za posledních pět let klesl, stovky tisíc případů stále čeká na projednání.

Jak zlepšit podnikatelské prostředí na Slovensku?

Slovensko má úspěšnou bilanci, pokud jde o braní si příkladu z EU a využívání mezinárodních srovnání, jakým je například i *Doing Business*, s cílem zlepšit regulaci podnikatelské činnosti. Nyní nastal čas analyzovat jednotlivá města v rámci země. Slovenské města by mohla zvýšit svou konkurenceschopnost kdyby zavedla postupy, která se osvědčila v jiných městech země. Kdyby hypotetické město převzalo všechny osvědčené postupy zaznamenané v pěti porovnávaných městech, dostalo by se na 30. místo z 190 zemí světa v kvalitě podnikatelského prostředí – což by znamenalo zlepšení o 9 míst v porovnání s aktuálním pořadím Slovenska dle zprávy *Doing Business* 2018 (obrázek 1.8).

Kdyby toto město reprezentovalo Slovensko v globálním porovnávání, tyto změny by se odrazily ve vyšším počtu bodů DTF a v lepším celkovém umístění. Pokud jde například o vymáhání smluvních závazků, zkrácení potřebného času na 635 dní, jak je to v Košicích, by zlepšilo vzdálenost Slovenska k hraniční hodnotě o téměř 4 body, čímž by se země celosvětově umístila mezi prvními 30 zeměmi v této oblasti. Podobně, pokud by byl proces dodávky elektrické energie tak efektivní jak v Žilíně a pokud by byly dodávky tak spolehlivé jako v Bratislavě, Košicích či Prešově snížili by vzdálenost Slovenska od hraniční hodnoty pro dodávky elektrické energie o více než 8 bodů, čímž by se země v celosvětovém měřítku umístila mezi prvními 15 zeměmi. Ostatní města by mohla následovat příkladu Žiliny, kde distribuční společnost zavedla několik opatření ke zvýšení efektivnosti. Například eliminovala schvalování projektové dokumentace – a místo toho předem poskytuje výpis podrobných podmínek, takže projektanti čelí menšímu počtu nejasností. V Žilíně také nahradili evizní správu přísedním prohlášením, jehož prostřednictvím investor potvrzuje, že odběrné místo bylo připraveno v souladu s platnými, technickými podmínkami.

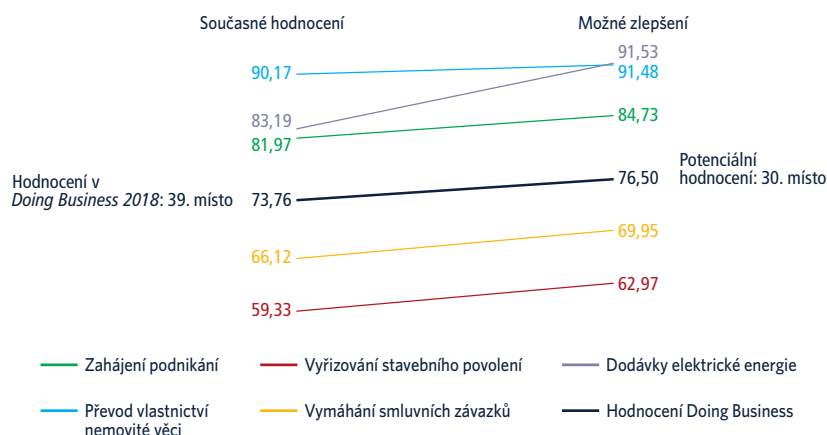
Ale i pokud by Slovensko převzalo tyto osvědčené postupy, pořád by zaostávalo za většinou členských států EU v oblasti zahájení podnikání a vyřizování stavebních povolení. Hledání osvědčených postupů mimo hranice Slovenska, v rámci EU, nebo dokonce jinde na světě je dalším způsobem, jak zlepšit konkurenceschopnost slovenských měst.

Aby bylo možné snadněji zakládat slovenské firmy, Slovensko by mělo následovat příklad České republiky, kde minimální výška počátečního kapitálu představuje symbolickou 1 Kč, nebo příklad Portugalska, kde tento požadavek zrušili úplně. V současnosti musí slovenští podnikatelé složit minimální kapitál ve výši 2 500 eur – což je 17,2% z ročního příjmu na obyvatele. Tato částka patří mezi nejvyšší v EU. Slovensko by

OBRÁZEK 1.8 Pokud by byly převzaty všechny místní osvědčené postupy, Slovensko by bylo na 30. místě v globálním hodnocení *Doing Business*

Vzdálenost k hraniční hodnotě (0–100)

Zdroj: Databáze *Doing Business*.

Poznámka: vzdálenost k hraniční hodnotě naznačuje, jak daleko se ekonomika nachází od výsledků, které dosáhla nejlepší ekonomika v rámci jednotlivého ukazatele analýzy *Doing Business*. Stupnice je normalizovaná od 0 do 100, kde 100 znamená hranici osvědčených postupů (čím je počet bodů vyšší, tím lépe). Pokud jde o skutečnou vzdálenost k hraniční hodnotě, Slovensko je v globálním porovnávání *Doing Business* zastoupeno Bratislavou, která je nejen jeho největším obchodním městem, ale také hlavním městem. Hypotetický nejlepší výsledek je založen na nejlepším výkonu zaznamenaném mezi pěti městy, které jsou v rámci země porovnávány.

také mohlo zvážit konsolidaci registrací k placení DPH se zápisem k daní z příjmu v rámci jednoho kroku na jednotném kontaktním místě zřízeném živnostenským úřadem. Tím by následovalo příklad Maďarska, kde registrace k DPH představuje jednoduché sdělení, které se vyhotoví během procesu registrace podniku u soudu.

Slovensko by mohlo zjednodušit vyřizování stavebních povolení posílením postavení certifikovaných soukromých odborníků v rámci procesu udělování povolení, konsolidováním před-stavebních povolení a zavedením elektronického systému udělování povolení. Ke zjednodušení vymáhání smluvních závazků, by přispělo zmírnění zátěže soudů širším využíváním alternativních způsobů řešení sporů, například rozšířením typů případů, které lze předložit k rozhodčímu řízení, a posílením platnosti rozhodčích doložek. Efektivní digitalizace převodu vlastnictví nemovitého majetku by dále zjednodušilo tento proces.

POZNÁMKY

1. Patrice Muller, Jenna Julius, Daniel Herr, Laura Koch, Viktoriya Peycheva and Sean McKiernan, *Annual Report on European SMEs 2016/2017: Zaměření na samostatně výdělečnou činnost*, Zpráva vypracovaná pro Evropskou komisi (Brusel, 2017), https://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review-2016_en.
2. Thomas Farol, Issam Hallak, Peter Harasztosi and Shawn Tan, „Business Environment and Firm Performance in European Lagging Regions“, Policy Research Working Paper 8281 (World Bank, Washington, DC, 2017).
3. Pro více informací viz kapitola „O *Doing Business* a *Doing Business* v Evropské unii 2018: Chorvatsko, Česká republika, Portugalsko a Slovensko“.
4. Údaje obsahují všechny společnosti s ručením omezeným, které byly založeny od července do prosince 2017. Statistické údaje, které poskytl Ministerstvo spravedlnosti Chorvatské republiky.
5. „Zprávy o činnosti katastrů“, Ministerstvo spravedlnosti Chorvatské republiky, 18. dubna 2018, <https://pravosudje.gov.hr/strategije-planovi-i-izvjesca/6346>.
6. Světová banka, *Doing Business v Polsku 2015* (Washington, DC: World Bank, 2015).
7. Všechny případy u obchodního soudu v Rijece a Osijeku v roce 2017. Údaje poskytl Ministerstvo spravedlnosti.
8. Údaje obsahují všechny společnosti s ručením omezeným, které byly založeny od července do prosince 2017. Statistické údaje, které poskytl Ministerstvo spravedlnosti Chorvatské republiky.
9. Údaje obsahují všechny nové společnosti s ručením omezeným, které získaly licenci v roce 2016 a v prvních šesti měsících roku 2017. Statistické údaje poskytl Ministerstvo vnitra Slovenské republiky.
10. Politika soudržnosti představuje strategii EU k prosazování a podpoře „harmonického vývoje“ členských států a regionů. Politika soudržnosti EU, zakotvená ve Smlouvě o fungování Evropské unie (čl. 174), se zaměřuje na posilování hospodářské a sociální soudržnosti redukováním rozdílů v úrovních rozvoje mezi regiony. Tato politika se soustřeďuje na klíčové oblasti, které EU pomohou čelit výzvám 21. století, aby na globální úrovni zůstala konkurenceschopná.
11. „SIMPLEX+ 2016 Program,“ presentation, <https://www.simplex.gov.pt/app/files/8926586c0ad2c9a5e0cc2bd56e30987f.pdf>.

TABULKA 1A.1 Potenciální zlepšení v těchto čtyřech členských státech

Regulační oblast	Chorvatsko	Česká republika	Portugalsko	Slovensko	Doporučení v oblasti reformy	Relevantní ministerstva a úřady ^a	
						Národní úroveň	Místní úroveň
Zahájení podnikání		•		•	Zjednodušit registraci na plátce DPH	<ul style="list-style-type: none"> Ministerstvo spravedlnosti (Chorvatsko, Česká republika, Slovensko) Finanční správa (všechny čtyři země) Ministerství vnitra (Česká republika, Slovensko) Státní statistický úřad (Chorvatsko) Sociální pojišťovna a zdravotní pojišťovny (všechny čtyři země) Finanční agentura (FINA) (Chorvatsko) 	<ul style="list-style-type: none"> Místní, obvodní, nebo krajské soudy (Chorvatsko, Česká republika, Slovensko) Živnostenské úřady (Česká republika, Slovensko) Pracoviště FINA, HITRO (Chorvatsko)
	•		•	Snížit nebo zrušit požadavek splacení minimálního počátečního kapitálu u společností s ručením omezeným			
		•		•	Prozkoumat zda je možné některé požadavky zrušit pro malé a střední společnosti		
	•	•			Účast třetích stran by měla být volitelná		
	•				Rezervace názvu podniku by měla být transparentnější a založená na jasných pravidlech		
			•		Zjednodušit oznámení týkající se zahájení pracovního vztahu		
	•	•		•	Zahrnout postupy následující po registraci společnosti u rejstříkového soudu do procesu registrace		
	•	•		•	Vytvořit jeden online proces pro založení podniku		
Vyřizování stavebního povolení	•	•	•	•	Zavést nebo zlepšit elektronický systém vydávání povolení	<ul style="list-style-type: none"> Ministerství výstavby a územního rozvoje (všechny čtyři země) Katastrální úřady (všechny čtyři země) Hrvatske Vode (Chorvatsko) Finanční správa (Portugalsko) 	<ul style="list-style-type: none"> Městské úřady, stavebné úřady, a místní orgány pro územní plánování (všechny čtyři země) Vodárenské a kanalizační společnosti (Chorvatsko, Česká republika, Slovensko)
	•	•	•	•	Vyjasnit a lépe komunikovat směrnice a požadavky spojené s vyřizováním stavebního povolení		
	•	•	•	•	Zavést povinné pojištění, které pokryje odpovědnost za skryté vady		
		•	•	•	Zjednodušit postupy týkající se registrace budov zlepšením komunikačních kanálů mezi veřejnými institucemi		
	•	•		•	Konsolidovat před-stavební povolení		
		•		•	Zlepšit odborní kvalitu regulací v součinnosti se soukromým sektorem		
	•				Zvážit způsoby snížení příspěvků podnikatelů na rozvoj místní infrastruktury		
		•			Zjednodušit proces získávání povolení k užívání		
Dodávky elektrické energie		•		•	Zjednodušit získávání městských povolení	<ul style="list-style-type: none"> Národní úřad pro regulaci energie (všechny čtyři země) Národní společnost pro elektrické sítě HEP (Chorvatsko) Generální ředitelství pro energii a geologii (Portugalsko) 	<ul style="list-style-type: none"> Městské úřady (všechny čtyři země) Autorizované společnosti pro elektroinstalace (všechny čtyři země) Profesionální sdružení elektrických inženýrů a kontraktorů (všechny čtyři země) Distribuční společnosti (Česká republika, Portugalsko, Slovensko) Regionální ředitelství pro energii (Portugalsko) Regionální ředitelství pro ekonomiku a transport (Portugalsko)
	•	•	•	•	Zjednodušit proces získávání povolení pro výkopové práce		
	•				Zlepšit spolehlivost dodávky elektrické energie		
	•	•		•	Snížit počáteční náklady spojené se získáním přípojky		
				•	Zrušit proces schvalování projektu tím, že se předem poskytnou podrobné technické požadavky		
			•		Nahradit osvědčení o vnitřní elektroinstalaci vlastní certifikací o shodě s platnými nařízeními		
			•		Zrušit potřebu kontroly na místě s cílem stanovit technické podmínky a cenu přípojky		

TABULKA 1A.1 Potenciální zlepšení v těchto čtyřech členských státech (pokračování)

Regulační oblast	Chorvatsko	Česká republika	Portugalsko	Slovensko	Doporučení v oblasti reformy	Relevantní ministerstva a úřady ^a	
						Národní úroveň	Místní úroveň
Převod vlastnictví nemovitě věci	•	•			Zavést možnost zrychleného konání na katastrálním úřadě	<ul style="list-style-type: none"> Ministerství spravedlnosti (Chorvatsko) Centrální katastrální úřad (Česká republika, Slovensko) Institut rejstříků a notářů (Portugalsko) Finanční správa (Chorvatsko, Portugalsko) 	<ul style="list-style-type: none"> Městské soudy (Chorvatsko) Místní katastrální úřady (Chorvatsko, Česká republika, Slovensko)
	•				Interně aktualizovat a propojit informační systémy jednotlivých institucí, včetně finančního úřadu		
			•		Zvážit snížení daní za převod/nabytí nemovitě věci		
	•	•		•	Zavést standardizované, vzorové smlouvy o převodu nemovitě věci a zvážit možnost, aby využití právníků a notářů bylo volitelné		
	•	•	•	•	Vytvořit nebo zlepšit elektronickou platformu na převod nemovitých věcí		
Vymáhání smluvních závazků	•	•	•	•	Pokračovat v hodnocení interních soudních postupů s ohledem na zkrácení časových lhůt a snížení počtu nevyřízených případů	<ul style="list-style-type: none"> Ministerství spravedlnosti (všechny čtyři země) Soudnictví (všechny čtyři země) 	<ul style="list-style-type: none"> Městské a obchodní soudy (Chorvatsko) Obvodní soudy (Česká republika, Slovensko) Prvoinstanční soudy (Portugalsko)
	•	•	•	•	Podporovat alternativní způsoby řešení sporů		
	•	•	•	•	Stanovit zákonný limit pro udělování odložení		
	•	•			Zlepšit nebo zavést zrychlené postupy pro vymáhání malých nároků		

Poznámka: Všechna doporučení týkající se reformy jsou uvedena v části „Co se dá zlepšit?“ v odpovídající kapitole.

a. Seznam obsahuje pouze hlavní ministerstva a úřady relevantní pro jednotlivé oblasti, ale i jiné úřady mohou být zapojeny.

www.doingbusiness.org/EU2

